

dosar nr. 2ra-1622/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (P. Harmaniuuc)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (I. Secrieru, Gr. Dașchevici, A. Danilov)

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Andrei Prodius și
Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Prodius
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii
Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu cu privire la
constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești, compensarea prejudiciului moral, material și cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul declarat de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii
Moldova și s-a casat hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a constatat faptul încălcării
dreptului lui Andrei Prodius la executarea în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și întru recuperarea încălcării acestui drept, s-a încasat de la bugetul
de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul
lui Andrei Prodius prejudiciul moral în sumă de 25000 lei, cel material în sumă de
84000 lei, s-a încasat partial de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului
Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Andrei Prodius cheltuieli de
asistență juridică în sumă de 3500 lei,

c o n s t a t ă :

La data de 05 octombrie 2018, Andrei Prodius a depus cererea de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți
accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu cu
privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a
hotărârii judecătorești, compensarea prejudiciului moral, material și cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Andrei Prodius, a invocat că prin hotărârea

din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 16 septembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să-i acorde lui Andrei Prodius și membrilor familiei ultimului spațiu locativ sub formă de apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislația locativă în vigoare.

Reclamantul Andrei Prodius a relatat că hotărârea din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 16 septembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, nu este executată nici până în prezent, motiv pentru care consideră că i-au fost încălcate drepturile garantate de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 1 al Protocolului Adițional la Convenția menționată, și anume dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dreptul de acces la justiție și dreptul la protecția proprietății.

Reclamantul Andrei Prodius a indicat că din motivul neexecutării actelor judecătorești menționate i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime de 84000 lei prin închirierea spațiului locativ în perioada 04 iulie 2016 - 04 octombrie 2018, fapt confirmat prin contractele de locațiune din 04 iulie 2016 și din 10 iulie 2018, precum și prejudiciu moral estimat la suma de 150000 lei în perioada 07 iunie 2012 - 04 octombrie 2018.

Reclamantul Andrei Prodius și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 1, 47, 53 și 120 din Constituție, art. 1416 alin. (1), art. 1422 alin. (1) și art. 1423 alin. (1) din Codul civil, art. 6, 13 și 14 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 1 Protocol Adițional nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dispozițiilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și în conformitate cu art. 5, 16, 166 și 167 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul Andrei Prodius a solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 16 septembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, constatarea încălcării drepturilor prevăzute de art. 6 și art. 1 protocol adițional nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 150000 lei, cauzat prin neexecutarea actelor judecătorești menționate în perioada 04 iunie 2012 - 04 octombrie 2018, încasarea sumei de 84000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin închirierea spațiului locativ pentru perioada 04 iulie 2016 - 04 octombrie 2018 și cheltuielilor de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 4500 lei.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Prodius împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 16 septembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, constatarea încălcării

drepturilor prevăzute de art. 6 și art. 1 protocol adițional nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 150000 lei, cauzat prin neexecutarea actelor judecătorești menționate în perioada 04 iunie 2012 - 04 octombrie 2018, încasarea sumei de 84000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin închirierea spațiului locativ pentru perioada 04 iulie 2016 - 04 octombrie 2018 și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4500 lei.

Prin decizia din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Andrei Prodius și s-a casat hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a constatat faptul încălcării dreptului lui Andrei Prodius la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 10 martie 2009 și întru recuperarea încălcării acestui drept, s-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Andrei Prodius prejudiciul moral în sumă de 25000 lei, cel material în sumă de 84000 lei, s-a încasat partial de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Andrei Prodius cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3500 lei.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prin hotărârea din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău nr. 3-1078/09, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-1184/09 din 16 septembrie 2009, Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să-i acorde lui Andrei Prodius și membrilor familiei ultimului spațiu locativ sub forma unui apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislația locativă în vigoare. Prin hotărârea din 08 octombrie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău nr. 2-11133/2011, menținută prin decizia din 28 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău nr. 2r-2296/12, s-a constatat faptul încălcării dreptului lui Andrei Prodius la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile privind asigurarea acestuia și a familiei sale cu spațiu locativ din luna mai 2009 și până în prezent. Prin încheierea din 16 ianuarie 2017 a executorului judecătoresc Svetlana Guțu nr. 074-1007R/15, s-a restituit creditorului urmăritor Prodius Andrei a documentului executoriu nr. 3-1087/09 din 10 martie 2009 emis de Curtea de Apel Chișinău, din motivul imposibilității de a-l executa. La data de 08 februarie 2018, Andrei Prodius a depus în adresa biroului executorul judecătoresc Svetlana Guțu o cerere, prin care a solicitat primirea spre executare silită a titlului executoriu nr. 3-1078/09 din 10 martie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, iar prin încheierea executorului judecătoresc Svetlana Guțu nr. 074-4141/18 din 12 februarie 2018 a fost intentată procedura de executare silită a titlului executoriu nr. 3-1087/09 din 10 martie 2009 emis de Curtea de Apel Chișinău.

Instanța de apel a reținut că Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, prin nota informativă nr. 02-116/7011 din 12 noiembrie 2018, expediată Ministerului Justiției al Republicii Moldova au menționat că la momentul actual executarea hotărârilor instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori nu poate fi posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în municipiul Chișinău, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuințe, ceea ce a redus substanțial imobilul cu destinație locativă aflat în proprietate municipală, iar odată cu identificarea spațiului locativ

liber, mijloacelor financiare necesare pentru procurarea și construcția spațiului locativ, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău va întreprinde toate măsurile necesare în vederea executării hotărârilor judecătorești irevocabile cu privire la asigurarea cu spațiu locativ. Astfel, Andrei Prodius, făcând uz de noul remediu intern în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, prin acțiunea formulată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu, a solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 84 000 lei prin închirierea spațiului locativ în perioada 04 iulie 2016 - 04 octombrie 2018, a prejudiciului moral în sumă de 150000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel a mai reținut că odată cu modificarea cadrului normativ cu privire la asigurarea lui Andrei Prodius și membrilor familiei ultimului cu spațiu locativ, prin intrarea în vigoare art. 63 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (05 martie 2013), hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-1078/09 din 10 martie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-1184/09 din 16 septembrie 2009, a devenit caducă, deoarece conform art. 35 alin. (1) din Legea cu privire la poliție, colaboratorilor poliției spațiu locativ li se acorda de către autoritățile administrației publice locale, iar conform art. 63 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (în vigoare din 05 martie 2013 până la 07 iulie 2017), polițistul are dreptul la spațiu locativ de serviciu pentru perioada de activitate în localitatea respectivă, care se repartizează în limita disponibilului, în modul stabilit de Ministrul Afacerilor Interne. Instanța de fond a menționat că s-au modificat condițiile în care polițistul putea să obțină dreptul la spațiu locativ, care nu au fost examinate în cadrul procesului urmat cu emiterea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2009, menținute prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2009. De asemenea, a menționat că Andrei Prodius nu a demonstrat prin probe pertinente și utile calitatea sa de polițist în perioadele pertinente speței în vederea susținerii pretențiilor formulate în acțiune.

Instanța de apel a indicat că nu poate fi acceptată ca fondată poziția instanței de fond cu referire la faptul că contrar art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Andrei Prodius și avocatul Culeac-Reul Natalia nu au demonstrat aflarea în procedură de executare silită a documentului executoriu eliberat în vederea executării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2009, în perioada 17 ianuarie 2017 - 11 februarie 2018. Or, Andrei Prodius se află într-o stare continuă de imposibilitate de a-și realiza drepturile sale la executarea hotărârii judecătorești irevocabile, ca fiind un tratament discriminatoriu, dar și de a pretinde debitorului Consiliului municipal Chișinău încetarea aplicării tratamentului discriminatoriu în privința sa și de a cere repararea prejudiciului material și moral cauzat printr-un astfel de tratament. La fel, nu poate fi reținută concluzia instanței de fond asupra netemeinicii cererii de chemare în judecată pe motiv că reclamantul Prodius Andrei nu s-ar afla în exercițiul funcției, fapt ce nu obligă statul să-l mai asigure cu spațiu locativ și respectiv nici să execute hotărârea de judecată. În cadrul instanței de apel reclamantul a prezentat adevărul nr. 213 din 27 martie 2019, care atestă faptul că Andrei Prodius activează în cadrul Ministerului Afacerilor

Interne a Republicii Moldova din 01 august 1999, iar în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne din 05 martie 2013. Prin certificatul nr. 191 din 29 martie 2019, anexat la materialele cauzei, se confirmă faptul că ultimul nu beneficiază de închirierea spațiului locativ de la locul de muncă, în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare.

Instanța de apel consideră că termenul rezonabil de executare a hotărârilor judecătorești a fost evident depășit, chiar și ținând cont de specificul obiectului de executare, prin urmare reclamantul este în drept să solicite despăgubiri pentru prejudicial moral suferit. Drept despăgubire morală pentru dreptul încălcat instanța de apel a decis încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului suma de 25000 lei. Totodată, instanța de apel a relevat că suma acordată în calitate de prejudiciu moral în acest sens de 25 000 lei nu este una exagerată, corespunde în mare parte cu practica CtEDO și adecvată tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, confirmată în cauza Ciorap (nr. 3) c. Moldovei din 20 iulie 2010 și în cauza Cristina Boicenco vs Moldova din 27 septembrie 2011.

Instanța de apel a menționat că având în vedere scopul și caracterul compensatoriu al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nu există motive juridice pentru a nu accepta argumentele în acest sens, deoarece pricina nu a fost examinată sub toate aspectele și s-a dat o apreciere incorectă a probelor prezentate.

Totodată, instanța de apel a verificat și alegația intimatului Ministerului Justiției al Republicii Moldova, expusă în referința din 05 decembrie 2018, nr. 402, precum că Andrei Prodius nu ar fi probat „de facto” acest prejudiciu, însă contrar acestui argument, reține că durata excesivă de neexecutare a hotărârii judecătorești a creat reclamantului-apelantului inconveniențe majore, care nu pot fi total remediate prin simpla constatare a violării dreptului la un proces echitabil, garantat de CEDO.

Instanța de apel consideră că prima instanță neîntemeiat a respins pretențiile lui Andrei Prodius în partea încasării prejudiciului material în sumă de 84000 lei, suportat la închirierea spațiului locativ pentru perioada 04 iulie 2016 - 04 octombrie 2018. Ultimul a anexat probe pertinente și admisibile, conform art. 4 alin. (1) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în confirmarea acestui fapt și anume: copiile contractelor de locațiune a spațiului locativ pentru întreaga perioadă menționată în litigiu, contracte care au fost supuse înregistrării la oficiul fiscal. La fel, au fost prezentate chitanțe care confirmă achitarea impozitului pe venit, urmare a acordării în locațiune a spațiului locativ în baza acestor contracte. Reclamantul a prezentat înscrisurile eliberate de proprietarul apartamentului închiriat care atestă achitarea chiriei conform contractelor sus-menționate. Astfel, instanța de apel atestă temeinicia cerinței reclamantului de recuperare a prejudiciului material în mărime de 84000 lei, cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești

pronunțate de Curtea de Apel Chișinău la 10 martie 2009.

Instanța de apel a remarcat că potrivit prevederilor art. 96, al. (1) și alin. (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de apel consideră necesar de a încasa parțial de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Andrei Prodius, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3500 lei.

Instanța de apel consideră că circumstanțele cauzei au fost stabilite de către prima instanță și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, instanța de apel ajungând la concluzia de a admite apelul declarat de Andrei Prodius, a casa hotărârea instanței de fond și a emite o nouă hotărâre.

La 18 iunie 2019 Andrei Prodius a declarat recurs împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Prodius.

În motivarea cererii de recurs recurentul Andrei Prodius a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, instanța a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la dosar.

Recurentul Andrei Prodius a menționat conform practicii judiciare a Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. Odată ce hotărârea nu va fi executată, are loc încălcarea art. 6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Recurentul Andrei Prodius a relatat că Consiliul mun. Chișinău și Guvernul Republicii Moldova nu au întreprins nici o măsură întru executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2009, menținută prin Decizia Colegiului Civil și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2009, cu atât mai mult, fiind expirat termenul recomandat de Curte pentru care Guvernul urma să introducă, în termen de 6 luni de la data când hotărârea pilot Olaru și alții contra Republicii Moldova va deveni definitivă, un remediu care va asigura o redresare cu adevărat efectivă pentru violările Convenției cauzate de neexecutarea hotărârilor privind acordarea locuințelor sociale.

Recurentul Andrei Prodius a declarat că i-au fost violate drepturile prevăzute de Articolul 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale și de Articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

De asemenea, recurentul a menționat că până în prezent se află într-o stare continuă de imposibilitate de a-și realiza drepturile sale la executarea hotărârii judecătorești irevocabile ca fiind un tratament discriminatoriu, dar și de a pretinde debitorului Consiliului mun. Chișinău încetarea aplicării tratamentului

discriminatoriu în privința sa și de a cere repararea prejudiciului material și moral cauzat printr-un astfel de tratament.

Recurentul Andrei Prodius a indicat că pe cazuri anologice instanțele de judecată au admis cerințele reclamanților cu privire încasarea prejudiciului material și moral în baza Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Instanțele de judecată sunt obligate prin lege să desfășoare o jurisprudență unitară și nu poate să facă o jurisprudență contrară pe cazuri de aplicare anologică a legislației. Cazul *Beian vs România* examinată de către Curtea Europeană a Repturilor Omului, potrivit cărui desfășurarea unei jurisprudențe contrare pe cazuri anologice constituie de la sine încălcarea principiului siguranței publice și încălcarea art. 6 din Convenție, privind dreptul la un proces echitabil.

Recurentul Andrei Prodius a menționat că fiecare stat trebuie să asigure funcționarea unor instrumente juridice care să fie adecvate și suficiente pentru a asigura executarea obligațiilor pozitive care revin statului cauza (*Ruianu vs României*).

La 23 iulie 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, instanța a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la dosar.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că instanța de apel a ignorat prevederile Codului de executare și a Legii nr. 113 cu privire la executorii judecătorești, care reglementează expres că executarea începe de la cererea creditorului. Prin urmare, în acest sens este relevant de a menționa faptul că orice acțiune ale executorului judecătoresc în vederea executării documentului executoriu, necesită cererea creditorului. Respectiv, în baza principiului disponibilității prevăzut în art.4 din Codul de Executare, creditorul dispune de dreptul de a cere executarea silită a documentelor executorii, precum și de a renunța la executarea începută, sau de a amâna pornirea ei, în limitele prescripției dreptului stabilit. Prin urmare, acest comportament pe parcursul derulării procedurii de executare, confirmă expres că intimatul în mod direct a aprobat tacit toate acțiunile întreprinse de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, ca ulterior, să înainteze conform Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prezenta acțiune civilă.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate cererile intimatului și în acest sens nu îi poate fi imputată tergiversarea executării, în ce privește motivarea intimatului că executorul judecătoresc era obligat să întreprindă măsuri pentru executarea documentului executoriu și că aceasta se referă și la faptul că toate

măsurile operative de executare sunt precedate nemijlocit de întreprinderea unor măsuri și din partea creditorului. Rolul creditorului în cadrul procedurii de executare nu se rezumă numai de a înainta documentul executoriu spre executare silită și de a solicita urgentarea executării, dar în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (5) din Codul de executare, mai este și în a acorda executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop. Astfel, constatăm că unul din factorii care a afectat și afectează procedura de executare a hotărârii judecătorești din speța principală, ține în mod direct și de comportamentul părților, în persoana intimatului și a debitorului procedurii de executare.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat că de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, au fost întreprinse toate măsurile care puteau a fi în mod rațional întreprinse pentru a executa documentul executoriu vizat. Prin urmare, autoritatea investită cu funcții de executare a hotărârii judecătorești a reacționat în mod corespunzător la cererea părții interesate/intimatului. Responsabilitatea statului nu se extinde dincolo de procedura de executare, iar sarcina autorităților naționale în asemenea cauze este de a pune la dispoziția creditorului un mecanism, organele de executare și executori judecătorești, dar nu de a se substitui debitorul și a achita sumele adjudecate în hotărârea judecătorească.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că instanța de apel, în ce privește capătul de acțiune privind acordarea prejudiciului moral, a apreciat arbitrar poziția participanților procesului și nu a luat în considerație circumstanțele de drept invocate de către Ministerul Justiției, și anume: art.5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, care prevede expres că la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide simpla constatare a încălcării dreptului ce reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului (în speță intimatului) și se apreciază individual pentru fiecare caz luându-se în considerație în mod obligatoriu argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate. De asemenea consideră că constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 08 februarie 2011 reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanța de apel nejustificat și neîntemeiat nu a ținut cont de Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 646 din 10 iulie 2018 prin care a fost abrogat Regulamentul cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locative funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne din Republica Moldova. Funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care nu sunt asigurați cu spațiu locativ (inclusiv cămin) la locul de muncă, li se plătește o compensație bănească pentru închirierea (subînchirierea) spațiului locativ (în continuare compensație) în

cuantumul prevăzut de contractual de închiriere (subînchiriere) a locuinței, dar care să nu depășească salariul de funcție al acestora. Mai mult ca atât, Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nici nu prevede încasarea unor astfel de cheltuieli cu titlu de prejudiciu iar o asemenea cerere urmează a fi înaintată într-o procedură separată și anume împotriva autorității publice locale, or, Ministerul Justiției nu poate fi obligat să execute din contul Statului o obligație care îi revine nemijlocit Consiliului și Primăriei mun. Chișinău. În acest sens, instanța de apel nu a verificat dacă membri familiei dețin în proprietate bunuri imobiliare.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 13 iunie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 6222 (f.d. 25, vol.II), fiind recepționată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 19 iunie 2019, fapt indicat expres în cererea de recurs, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de recurentul Andrei Prodius.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursurile, au fost depuse de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 18 iunie 2019 și 23 iulie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 18 iulie 2019 și 05 august 2019 în adresa intimațiilor Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Andrei Prodius, intervenienții accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu au fost expediate copile recursurilor declarate de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 29 august 2019 executorul judecătoresc Svetlana Guțu a depus referință prin care a solicitat examinarea recursului în lipsa executorului judecătoresc și adoptarea unei hotărârii legale și întemeiate.

Intimații Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Andrei Prodius, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău nu și-au vaforificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii

sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursurile declarate de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibile recursurile declarate de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Prodius împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, compensarea prejudiciului moral, material și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan